

Riktlinjer för tobaksförsäljningstillstånd

Kommunala riktlinjer för handläggning av
tobaksförsäljningstillstånd 2019-2023

Innehållsförteckning

Övergripande mål för tobaksförsäljningstillstånd	2
Kommunens informationsskyldighet	2
Följande tillstånd finns att söka kap 5 § 1 lag om tobak och liknande produkter	2
Tobaksförsäljningstillstånd för detaljhandel	2
Tobaksförsäljningstillstånd för partihandel	2
Remissyttranden	3
Tillsyn på försäljningsställen för tobak	3
Kontrollköp	3
Tillsynsavgifter och ansökningsavgifter	3
Sanktioner/återkallelse	4
Beslut i ärenden om tobakstillstånd	4
Rökfria miljöer	4

Övergripande mål för tobaksförsäljningstillstånd

Tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om tobak och liknande produkter har sin utgångspunkt i nedanstående övergripande mål:

- Handel med tobaksvaror ska ske på ett ansvarsfullt sätt.
- Barn under 18 år ska inte få tillgång till tobaksvaror.
- Handel med illegala tobaksvaror ska motverkas.

Till skillnad från det anmälningförfarande som hittills tillämpats i samband med tobaksförsäljning innebär en tillståndsprövning att en handlares lämplighet kan prövas innan tillstånd ges vilket motverkar att oseriösa aktörer ges tillstånd att handla med tobaksvaror. Möjligheten att återkalla ett tillstånd är även användbar för att kunna stävja illegal handel med tobaksvaror.

Kommunens informationsskyldighet

Enligt 5 kap 11 § lag om tobak och liknande produkter har kommunen en skyldighet att informera om vad som gäller enligt denna lag och anslutande föreskrifter.

Följande tillstånd finns att söka kap 5 § 1 lag om tobak och liknande produkter

Tobaksförsäljningstillstånd för detaljhandel

Detta tillstånd gäller försäljning till konsumenter. Ett tillstånd kan gälla för viss tid eller tills vidare. Om den som ansöker om tillstånd avser att bedriva detaljhandel från ett försäljningsställe, ska tillståndet avse försäljningsstället. Ett tillstånd får beviljas endast den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag.

Tobaksförsäljningstillstånd för partihandel

Detta tillstånd gäller all försäljning av tobak som inte är detaljhandel, det vill säga all försäljning som inte riktar sig till konsumenter. Ett tillstånd kan gälla för viss tid eller tills vidare. Ett tillstånd får beviljas endast den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag. Den som bedriver partihandel med tobaksvaror får endast sälja sådana varor till den som har försäljningstillstånd. Säljaren ska förvissa sig om att köparen har sådant tillstånd.

Remissyttranden

Kommunen får enligt 5 kap. 4 § lag om tobak och liknande produkter inhämta yttrande från Polismyndigheten vid ansökan om tobakstillstånd för detaljhandel. Kommunen kommer även att begära in yttrande ifrån Skatteverket och vid behov även Kronofogden. Vid ansökan om tobakstillstånd för partihandel måste kommunen inhämta yttrande från Polismyndigheten och Tullverket innan en ansökan kan bifallas.

Tillsyn på försäljningsställen för tobak

Kommunen, Polismyndigheten och Folkhälsomyndigheten är tillsynsmyndigheter enligt 7 kap 3-5§ lag om tobak och liknande produkter.

Kontrollköp

Enligt 7 kap. 22 § lag om tobak och liknande produkter får kommunen genomföra kontrollköp. Vid ett sådant köp får kommunen endast anlita en person som har fyllt 18 år. Syftet med kontrollköp är att ge underlag för en dialog mellan kommunen och den som lämnar ut tobaksvaror, elektroniska cigaretter eller påfyllningsbehållare om skyldigheten att förvissa sig om att mottagaren har fyllt 18 år.

Ett kontrollköp får genomföras utan att näringsidkaren underrättas i förväg om kontrollköpet. Kommunen ska snarast efter ett genomförd kontrollköp underrätta näringsidkaren om kontrollköpet. Vad som framkommit genom kontrollköp får inte utgöra grund för kommunen att meddela föreläggande, förbud, återkallelse eller varning.

Tillsynsavgifter och ansökningsavgifter

Kommunen har enligt 8 kap 1 och 2 § lag om tobak och liknande produkter rätt att ta ut avgifter för ansökningar om tobakstillstånd och tillsyn av den som har tobakstillstånd, samt av den som bedriver anmälningspliktig försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Sanktioner/återkallelse

En kommun får enligt 7 kap. 10 § lag om tobak och liknande produkter återkalla ett försäljningstillstånd för tobak om

1. tillståndet inte längre utnyttjas,
2. tillståndshavaren inte uppfyller de krav som gällde för tillståndets meddelande,
3. det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på försäljningsstället, eller i anslutning till detta, eller annars inom den tillståndspliktiga verksamheten utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
4. tillståndshavaren har tilldelats varning utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

I stället för återkallelse får kommunen enligt 7 kap. 11 § lag om tobak och liknande produkter meddela tillståndshavaren en varning, om varning kan anses vara en tillräckligt ingripande åtgärd.

En varning får också meddelas tillståndshavare vid allvarliga eller upprepade överträdelse av det som gäller enligt denna lag eller anslutande föreskrifter.

Beslut i ärenden om tobakstillstånd

Beslut i ärenden som gäller tobakstillstånd fattas av socialnämndens sociala utskott, eller den socialnämnden delegerat beslutanderätten till.

Rökfria miljöer

I samband med införande av ny lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) kap. 6 § 2 får rökning inte längre ske i lokaler som allmänheten har tillträde till eller vid entrén till dessa lokaler. Det betyder att tobaksförsäljningstillståndshavaren är ansvarig för att rökning inte sker på dessa platser.